

CONFORM CU ORIGINALUL

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

**referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității
COM(2020) 474 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/389/11.11.2020,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României

(1) Constată că:

- a) Succesul UE în ceea ce privește transformarea și modernizarea economiei sale depinde de asigurarea în mod durabil a materiilor prime principale și secundare, necesare pentru extinderea tehnologiilor curate și digitale în toate ecosistemele industriale ale UE.
- b) Prezenta comunicare evidențiază prioritățile conexe și recomandă domenii-cheie de activitate pentru ca UE să își consolideze abordarea strategică în direcția unor lanțuri valorice mai reziliente de materii prime.
- c) această comunicare este un document programatic care poate asigura prin aplicarea lui de către toți actorii implicați, la toate nivelurile de guvernare, o creștere stabilă, durabilă, cu condiția sprijinirii cercetării și inovării, a companiilor mici și a microîntreprinderilor, care nu dispun de bază industrială complexă și a dezvoltării unei resurse umane bine pregătite și motivate. Fără investiții și o bună coordonare a măsurilor nu vor putea fi îndeplinite dezideratele propuse prin aceasta comunicare.

(2) Apreciază și susține că:

- a) Pentru România aplicarea acestei Comunicări a Comisiei, "Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității", ar putea crea o oportunitate sau o problemă dacă nu se acordă o atenție deosebită măsurilor/acțiunilor care pot fi derulate.

- b) În acest context implicarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (care aplică strategia și Programul de guvernare în domeniile economie, energie, politici industriale, competitivitate, industria de apărare, resurse minerale neenergetice și dezvoltare durabilă, proprietate intelectuală, invenții și mărci, protecția consumatorilor, transportul energiei electrice și gazelor naturale, infrastructura calității și supravegherea pieței, în concordanță cu cerințele economiei de piață, trebuie să urmărească alături de ceilalți decidenți, următoarele:
- i. Promovarea Eco-proiectării, deoarece în această etapă este cel mai eficient să se intervină pentru a crește posibilitatea de reparare, durabilitatea și potențialul de reciclare ale produselor;
  - ii. Încurajarea utilizării materiilor prime secundare în produse prin adoptarea unor standarde de calitate pentru respectivele materii rezultate din deșeuri, astfel încât materiile reciclate să nu fie asociate cu lipsa de calitate;
  - iii. Încurajarea producției și comercializării de produse cu utilizări multiple, durabile din punct de vedere tehnic și care, după ce devin deșeuri, pot fi valorificate în mod corespunzător și a căror eliminare este compatibilă cu principiile de protecție a mediului;
  - iv. Creșterea gradului de conștientizare a tuturor actorilor implicați - producători, consumatori, reciclatori, autorități locale, care să sprijine punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în planul de acțiune.
- c) O soluție pentru aceasta ar fi aplicarea unora dintre măsurile propuse prin documentul de politică industrială respectiv dezvoltarea întreprinderilor inovative, a clusterelor, precum și aplicarea în consecință a normelor privind ajutorul de stat astfel încât industria să poată valorifica cele mai bune tehnici disponibile dar care presupun alocarea unor resurse financiare corespunzătoare punerii în aplicare a acestora.
- d) Planul de măsuri enunțat în document pentru creșterea gradului de securitate și sustenabilitate a aprovizionării Uniunii Europene (UE) cu materii prime critice, care sunt de o importanță capitală în sectoare industriale cheie pentru economia acesteia, atât în prezent cât mai ales în perspectiva atingerii obiectivelor propuse în vederea dobândirii unui statut de economie digitală și neutră din punctul de vedere al climei până în anul 2050.
- e) În domeniul resurselor minerale neenergetice, susținem tranziția către o economie circulară prin creșterea gradului de utilizare a resurselor secundare de materii prime și alinierea României la practicile UE.
- (3) Recomandă Guvernului României:
- a) Asigurarea de fonduri consistente odată cu accesul la fondurile structurale UE, pentru Cercetare și Producție de masă, pe tehnologii viabile și confirmate care fac obiectul strategiei Uniunii Europene în acest domeniu, în contextul în care România deține rezerve imense de materii prime rare, la suprafața, în haldele de deșeuri miniere și metalurgice. Aceste halde de reziduuri de pe teritoriul României, de sute de milioane de tone, au fost rezultate în urma activităților miniere și metalurgice care datorită folosirii tehnologiilor de extracție și prelucrare istoric învechite și utilizate încă din secolul trecut, având ca scop doar extracția și valorificarea din exploatare și prelucrare a anumitor componente, a făcut

ca materialele rare și foarte prețioase aflate pe lista de materii prime rare la care face referință prezentul document să fie și la acest moment în stare brută și neexploatate în așa numitul impropriu steril.

- b) Reverificarea tuturor contractelor de extracție minieră sau prelucrare a așa ziselor halde de steril din zonele de exploatare minieră, în sensul în care în autorizațiile de exploatare să fie trecute toate componentele de metale sau materii prime rare ce există în situl exploatat iar acestea să fie cuantificate, înregistrate și fiscalizate.

Art. 2.-Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ....., noiembrie 2020, cu respectarea prevederilor art.76 alin(2) din Constituția României, republicată.

p. Președintele Senatului
Robert-Marius CAZANCIUC

București, ...noiembrie 2020

Nr. ....

Parlamentul României
Senat

SENATUL ROMÂNIEI	
Comisia pentru Afaceri Europene	
Nr. LXIII/	389
Data	11.11.2020

xxxvii/940/11.11.2020

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

La

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității

- COM (2020) 474 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării cu următorul document european: **Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității - COM (2020) 474 final.**

În cadrul ședinței Comisiei pentru afaceri europene, din data de 04.11.2020, au fost a fost examinat documentul european enunțat iar raportor a fost domnul senator Gabi IONASCU.

În conformitate cu prevederile articolului 133¹ din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, ședința comisiei a avut loc prin mijloace electronice.

Au fost analizate punctele de vedere ale Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri și ai Ministerului Afacerilor Externe.

La dezbateri au participat reprezentanți ai Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, ai Ministerului Mediului, ai Ministerului Afacerilor Externe ai Ministerului Fondurilor Europene.

Metalele, mineralele și materialele naturale fac parte din viața noastră de zi cu zi. Materiile prime critice sunt esențiale pentru funcționarea și integritatea unei game largi de ecosisteme industriale.

Accesul la resurse reprezintă o chestiune strategică de securitate pentru atingerea obiectivului ambițios al Europei de a transpune în realitate Pactul verde. UE trebuie să acționeze pentru a deveni mai rezilientă în fața eventualelor șocuri viitoare și un lider în implementarea dublei transformări ecologice și digitale. Una dintre lecțiile crizei provocate de pandemia de COVID-19 este necesitatea de a reduce dependența și de a consolida diversitatea și securitatea aprovizionării.

Consolidarea autonomiei strategice deschise va duce la beneficii pe termen lung pentru UE. Instituțiile UE, autoritățile naționale și subnaționale, precum și întreprinderile ar trebui să devină mult mai agile și mai eficiente în asigurarea aprovizionării durabile cu materii prime critice.

Prezenta comunicare evidențiază prioritățile conexe și recomandă domenii-cheie de activitate pentru ca UE să își consolideze abordarea strategică în direcția unor lanțuri valorice mai reziliante de materii prime.

I. Descrierea succintă a propunerii de act normativ UE

II.

Accesul la resurse reprezintă o chestiune strategică de securitate pentru atingerea obiectivului ambițios al Europei de a transpune în realitate Pactul verde.

Noua *strategie industrială* pentru Europa propune consolidarea autonomiei strategice deschise a Europei, avertizând că tranziția Europei către neutralitatea climatică ar putea înlocui dependența actuală de combustibili fosili cu o dependență de materii prime, multe dintre acestea din urmă provenind din țări terțe și făcând obiectul unei concurențe tot mai acerbe la nivel mondial.

Prin urmare, autonomia strategică a UE va trebui să fie ancorată în accesul diversificat și nedependent la piețele mondiale de materii prime.

În același timp și pentru a reduce dependențele externe și presiunile asupra mediului, problema creșterii rapide a cererii globale de resurse trebuie abordată prin reducerea cantității utilizate și reutilizarea materialelor înainte de a le recicla.

Accesul la resurse și durabilitatea sunt esențiale pentru reziliența UE în ceea ce privește materiile prime. Se impun măsuri care să reducă dependența de materiile prime din țări terțe precum și măsuri de creștere a eficienței utilizării resurselor, a circularității acestora prin proiectarea sustenabilă a produselor. Principii generale care trebuie să se aplice pentru toate resursele materiale și cu atât mai mult pentru materiile prime critice.

Comisia Europeană a revizuit "Lista materiilor prime critice" o dată la trei ani, ajungând în 2020 la 30 de materiale comparativ cu 14 în 2011, ca urmare a studiilor realizate în decursul acestei perioade.

Importanța economică și riscul de aprovizionare sunt cei doi parametri principali utilizați pentru determinarea caracterului critic pentru UE.

Importanța economică analizează în detaliu alocarea materiilor prime pentru utilizările finale, pe baza aplicațiilor industriale.

Lista astfel obținută a materiilor prime critice oferă un instrument factual în sprijinul elaborării politicilor UE. Comisia ia în considerare lista atunci când negociază acorduri comerciale sau încearcă să elimine denaturări ale comerțului.

~~Lista contribuie la identificarea nevoilor de investiții și la orientarea cercetării și inovării în cadrul programului Orizont 2020 al UE, al programului Orizont Europa și al programelor naționale, în special în ceea ce privește noile tehnologii de minerit, substituirea și reciclarea.~~

Lista este, de asemenea, relevantă pentru economia circulară, pentru promovarea aprovizionării durabile și responsabile, precum și pentru politica industrială. Statele membre și întreprinderile pot, de asemenea, să o utilizeze ca un cadru de referință al UE pentru elaborarea propriilor lor evaluări specifice privind caracterul critic.

UE va contribui la eforturile depuse la nivel mondial în vederea unei mai bune gestionări a resurselor în cooperare cu organizațiile internaționale relevante.

Această bază de cunoștințe ar trebui să permită planificarea și previziunea strategică, reflectând obiectivul UE de a realiza o economie digitală și neutră din punct de vedere climatic până în 2050, precum și să consolideze influența UE pe scena mondială. Aspectul geopolitic ar trebui, de asemenea, să facă parte integrantă din perspectivă, permițând Europei să anticipeze nevoile viitoare și să răspundă la acestea.

Astfel:

- *În ceea ce privește bateriile vehiculelor electrice și stocarea energiei, UE ar avea nevoie de până la de 18 ori mai mult litiu și de 5 ori mai mult cobalt în 2030, precum și de aproape de 60 ori mai mult litiu și de 15 ori mai mult cobalt în 2050, în raport cu nivelul actual al aprovizionării pentru întreaga economie a UE. Dacă această creștere a cererii nu va fi abordată, va putea crea probleme de aprovizionare.*

- *Cererea de pământuri rare utilizate în magneții permanenți, de exemplu pentru vehiculele electrice, tehnologiile digitale sau turbinele eoliene, ar putea crește de zece ori până în 2050.*

În vederea rezolvării acestei situații UE a elaborat un Planul de acțiune al UE privind materiile prime critice care ar trebui:

- să stabilească lanțuri valorice reziliante pentru ecosistemele industriale ale UE;
- să reducă dependența de materiile prime critice principale prin utilizarea circulară a resurselor, prin folosirea produselor durabile și prin inovare;

- să consolideze aprovizionarea internă durabilă și responsabilă și prelucrarea materiilor prime în Uniunea Europeană și

- să diversifice aprovizionarea cu surse durabile și responsabile din țările terțe, consolidând comerțul deschis bazat pe norme în domeniul materiilor prime și eliminând denaturările la nivelul schimburilor comerciale internaționale.

Comisia a stabilit o serie de *Acțiuni* pentru îndeplinirea acestor deziderate, astfel:

Acțiunea 1 – Lansarea, în trimestrul trei 2020, a unei Alianțe europene în domeniul materiilor prime, orientată spre industrie, inițial pentru a consolida reziliența și autonomia strategică deschisă pentru lanțul valoric al pământurilor rare și al magneților, înainte de extinderea la alte domenii ale materiilor prime (industrie, Comisie, investitori, Banca Europeană de Investiții, părțile interesate, statele membre, regiunile).

Acțiunea 2 – Dezvoltarea unor criterii de finanțare sustenabile pentru sectoarele mineritului, extractiv și de prelucrare în cadrul actelor delegate privind taxonomia până la sfârșitul anului 2021 (Platforma privind finanțarea durabilă, Comisia).

Planul de acțiune al UE pentru economia circulară din cadrul Pactului verde European urmărește decuplarea creșterii de utilizarea resurselor prin proiectarea de produse durabile și mobilizarea potențialului materiilor prime secundare. Trecerea la o economie mai circulară ar putea genera o creștere netă de 700 000 de locuri de muncă în UE, până în 2030. Circularitatea și reciclarea materiilor prime provenite din tehnologii cu emisii scăzute de dioxid de carbon reprezintă o parte integrantă a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Creșterea duratei de viață a produselor și utilizarea materiilor prime secundare, prin intermediul unei piețe a UE robuste și integrate și prin reținerea valorii materialelor de calitate superioară, vor contribui la acoperirea unei proporții tot mai mari din cererea de materii prime a UE. De exemplu, pentru a încuraja recuperarea materialelor din cantitățile tot mai mari de baterii introduse pe piața europeană, Comisia va propune, până în octombrie

2020, un nou regulament cuprinzător care să abordeze, printre alte aspecte, etapa de sfârșit a ciclului de viață, mai exact al doilea ciclu de viață (reutilizare și reorientare), ratele de colectare, eficiența reciclării și recuperarea materiilor, conținutul reciclat și răspunderea extinsă a producătorului.

Înlocuirea unei materii prime critice cu o materie primă necritică care oferă performanțe similare (substituire) reprezintă o altă modalitate de a atenua dependența de materiile prime critice. Inovare în domeniul materiilor prime; proiectarea durabilă și dezvoltarea unor tehnologii alternative care necesită materiale diferite pot contribui, de asemenea, la reducerea riscului de aprovizionare.

Acțiunea 3 – Lansarea programului de studii și activități de inovare în domeniul materiilor prime critice în 2021 cu privire la tratarea deșeurilor, la materialele avansate și la substituire, utilizând programul Orizont Europa, Fondul european de dezvoltare regional și programele naționale de C&I (Comisia, statele membre, regiunile, comunitatea de cercetare și inovare);

Acțiunea 4 – Întocmirea hărții aprovizionării potențiale cu materii prime critice secundare din stocurile și deșeurile UE și identificarea unor proiecte viabile de recuperare până în 2022 (Comisia, EIT Raw Materials).

Mecanismul pentru o Tranziție Justă va contribui la atenuarea impactului socioeconomic al tranziției către neutralitatea climatică în regiunile cu un consum ridicat de cărbune și cu emisii ridicate de dioxid de carbon. Acesta poate sprijini diversificarea economică a regiunilor, inclusiv prin investiții în economia circulară. trebuie

Trebuie elaborate planuri teritoriale pentru aplicarea mecanismului tranziție justă ceea ce oferă, din timp, statelor membre ocazia de a evalua potențialul materiilor prime critice ca model de afaceri alternativ și sursă de locuri de muncă la nivel regional.

Acțiunea 5 – Identificarea proiectelor miniere și de prelucrare și a nevoilor de investiții, precum și a oportunităților de finanțare conexe pentru materiile prime critice din UE, care pot fi operaționale până în 2025, acordând prioritate regiunilor miniere (Comisia, statele membre, regiunile, părțile interesate);

Acțiunea 6 – Dezvoltarea expertizei și a competențelor în domeniul tehnologiilor de minerit, extracție și prelucrare, ca parte a unei strategii de tranziție echilibrate în regiunile

aflate în tranziție începând cu anul 2022 (Comisia, industria, sindicatele, statele membre și regiunile);

Acțiunea 7 – Punerea în aplicare a unor programe de observare a Pământului și utilizarea teledetecției pentru explorarea resurselor, operațiuni și gestionarea mediului ulterior închiderii (Comisia, industria);

Acțiunea 8 – Elaborarea de proiecte de C&I în cadrul programului Orizont Europa privind procesele de exploatare și prelucrare a materiilor prime critice pentru a reduce impactul asupra mediului începând cu anul 2021 (Comisia, comunitatea de cercetare și inovare).

În urma examinării, Comisia pentru afaceri europene formulează următoarele:

1. Constată că:

- Succesul UE în ceea ce privește transformarea și modernizarea economiei sale depinde de asigurarea în mod durabil a materiilor prime principale și secundare, necesare pentru extinderea tehnologiilor curate și digitale în toate ecosistemele industriale ale UE.
- Prezenta comunicare evidențiază prioritățile conexe și recomandă domenii-cheie de activitate pentru ca UE să își consolideze abordarea strategică în direcția unor lanțuri valorice mai reziliente de materii prime
- această comunicare este un document programatic care poate asigura prin aplicarea lui de către toți actorii implicați, la toate nivelurile de guvernanta, o creștere stabilă, durabilă, cu condiția sprijinirii cercetării și inovării, a companiilor mici și a microîntreprinderilor, care nu dispun de bază industrială complexă și a dezvoltării unei resurse umane bine pregătite și motivate. Fără investiții și o bună coordonare a măsurilor nu vor putea fi îndeplinite dezideratele propuse prin aceasta comunicare.

2. Apreciază și susține că:

- Pentru România aplicarea acestei Comunicări a Comisiei ***“Reziliența materiilor prime critice: trasarea unui model pentru îmbunătățirea securității și a durabilității”*** ar putea crea o oportunitate sau o problema dacă nu se acorda o atenție deosebită măsurilor/acțiunilor care pot fi derulate.

- În acest context implicarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (care aplică strategia și Programul de guvernare în domeniile economie, energie, politici

industriale, competitivitate, industria de apărare, resurse minerale neenergetice și dezvoltare durabilă, proprietate intelectuală, invenții și mărci, protecția consumatorilor, transportul energiei electrice și gazelor naturale, infrastructura calității și supravegherea pieței, în concordanță cu cerințele economiei de piață, trebuie să urmarească alături de ceilalți decidenți, următoarele:

- Promovarea Eco-proiectării, deoarece în această etapă este cel mai eficient să se intervină pentru a crește posibilitatea de reparare, durabilitatea și potențialul de reciclare ale produselor;

- Încurajarea utilizării materiilor prime secundare în produse prin adoptarea unor standarde de calitate pentru respectivele materii rezultate din deșeuri, astfel încât materiile reciclate să nu fie asociate cu lipsa de calitate

- Încurajarea producției și comercializării de produse cu utilizări multiple, durabile din punct de vedere tehnic și care, după ce devin deșeuri, pot fi valorificate în mod corespunzător și a căror eliminare este compatibilă cu principiile de protecție a mediului;

- Creșterea gradului de conștientizare a tuturor actorilor implicați - producători, consumatori, reciclatori, autorități locale, care să sprijine punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în planul de acțiune.

O soluție pentru aceasta ar fi aplicarea unora dintre măsurile propuse prin documentul de politică industrială respectiv dezvoltarea întreprinderilor inovative, a clusterelor, precum și aplicarea în consecință a normelor privind ajutorul de stat astfel încât industria să poată valorifica cele mai bune tehnici disponibile dar care presupun alocarea unor resurse financiare corespunzătoare punerii în aplicare a acestora.

- **Planul de măsuri enunțat în document pentru creșterea gradului de securitate și sustenabilitate a aprovizionării Uniunii Europene (UE) cu materii prime critice, care sunt de o importanță capitală în sectoare industriale cheie pentru economia acesteia, atât în prezent cât mai ales în perspectiva atingerii obiectivelor propuse în vederea dobândirii unui statut de economie digitală și neutră din punctul de vedere al climei până în anul 2050.**

- **În domeniul resurselor minerale neenergetice, susținem tranziția către o economie circulară prin creșterea gradului de utilizare a resurselor secundare de materii prime și alinierea României la practicile UE.**

3. Recomandă Guvernului României:

- Asigurarea de fonduri consistente odată cu accesul la fondurile structurale UE, pentru Cercetare și Producție de masă, pe tehnologii viabile și confirmate care fac obiectul strategiei UNIUNII EUROPENE în acest domeniu, în contextul în care România deține rezerve imense de materii prime rare, la suprafață, în haldele de deseuri miniere și metalurgice.

Aceste halde de reziduri de pe teritoriul României, de sute de milioane de to, au fost rezultate în urma activităților miniere și metalurgice care datorită folosirii tehnologiilor de extracție și prelucrare istoric învechite și utilizate încă din secolul trecut, având ca scop doar extracția și valorificarea din exploatare și prelucrare a anumitor componente, a făcut ca materialele rare și foarte prețioase aflate pe lista de materii prime rare la care face referință prezentul document să fie și la acest moment în stare brută și neexploatate în așa numitul impropriu steril.

- Reverificarea tuturor contractelor de extracție miniera sau prelucrare a așa ziselor halde de steril din zonele de exploatare miniera, în sensul în care în autorizațiile de exploatare să fie trecute toate componentele de metale sau materii prime rare ce există în situl exploatat iar acestea să fie cuantificate, înregistrate și fiscalizate.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât cu unanimitatea voturilor celor prezenți, formularea unui RAPORT atât pentru COM 474 (2020) final

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea Raportului, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2015, cu modificările și completările ulterioare.

SECRETAR,